

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 172/2023-56

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mgr. Marek Benedik, s. r. o., Rudnayovo námestie 1, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Marek Benedik, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Sžk 16/2019 z 8. júla 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 13. októbra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 6 Sžk 16/2019 z 8. júla 2020 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“). Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň sa domáha náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka mala vo veci samej procesné postavenie žalobkyne proti žalovanému Okresnému úradu Bratislava, odboru výstavby a bytovej politiky, Lamačská cesta 8, Bratislava (ďalej len „žalovaný“), za účasti stavebníkov – [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „stavebníci“) vo veci správnej žaloby [na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) podanej 26. septembra 2011, pozn.] o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia právneho predchodcu žalovaného (Krajského stavebného úradu v Bratislave, pozn.) č. A-2011/1185-DLD z 5. septembra 2011 [ktorým bolo rozhodnuté o odvolaní sťažovateľky proti rozhodnutiu Stavebného úradu mestskej časti Bratislava-Staré Mesto č. 8762/57037/2010/URS/Bud-A/30

zo 14. decembra 2010 (ktorým vyhovel návrhu stavebníkov a povolil im stavbu rodinného domu, pozn.)).

2.1. Prvým rozhodnutím vo veci krajský súd správnu žalobu sťažovateľky zamietol rozsudkom č. k. 2 S 150/2011-171 z 5. júna 2013 (ďalej len „rozsudok krajského súdu z 5. júna 2013“). Po podaní odvolania sťažovateľky najvyšší súd uznesením č. k. 2 Sžp 29/2013 z 18. marca 2015 rozsudok krajského súdu z 5. júna 2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (krajskému súdu vytkol nedostatočné odôvodnenie a nedôsledné vysporiadanie sa s námietkami sťažovateľky, pozn.). Krajský súd následne v poradí druhým rozsudkom č. k. 2 S 150/2011-260 z 23. septembra 2015 opätovne zamietol správnu žalobu sťažovateľky, pričom o opakovane podanom odvolaní sťažovateľky proti predmetnému rozhodnutiu bolo najvyšším súdom rozhodnuté jeho uznesením č. k. 6 Sžo 6/2016 z 27. októbra 2017 tak, že tento rozsudok zrušil a vec znovu vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (najvyšší súd opakovane krajskému súdu vytkol nedostatočné odôvodnenie, že sa nedostatočne zaoberal otázkou, či skutkové okolnosti prípadu zodpovedajú relevantnej právnej úprave vzťahujúcej sa na prejednávajúcu vec a či by išlo o porušenie práv sťažovateľky, ak by bola predmetná zmena dokončenej stavby posúdená ako novostavba, pozn.). Po vrátení veci krajský súd v poradí tretím rozsudkom č. k. 2 S 150/2011-373 z 25. júla 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu z 25. júla 2018“) jej správnu žalobu znovu zamietol. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka kasačnú sťažnosť, ktorú najvyšší súd napadnutým rozsudkom zamietol [s poukazom na § 461 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“)] ako nedôvodnú.

3. Sťažovateľka tvrdí, že podstata jej námietok proti rozhodnutiam správnych orgánov, ako aj následne proti rozhodnutiu krajského súdu spočívala v tom, že i) výrok správneho rozhodnutia je neurčitý, ii) v danej lokalite, v danom sektore záväzná regulatíva funkčného využitia územia nepripúšťajú realizáciu novostavby, ale len údržbu, stavebné úpravy alebo prestavbu, iii) nebol dodržaný index zastavanej plochy 20 % a pretože stavebníci realizovali novostavbu, bolo od nich legitímne požadovať dodržanie tohto záväznej regulatívy, iv) boli porušené práva sťažovateľky v správnom konaní podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku, v) došlo k porušeniu zásady materiálnej pravdy, podľa ktorej je správny orgán povinný *ex officio* zistiť presne a úplne skutočný stav veci, a vi) namietala tiež nepreskúmateľnosť rozhodnutí správnych orgánov. Dodala, že na tieto jej námietky jej nebola daná zodpovedajúca odpoveď, pričom konanie bolo vedené len formálne s cieľom zachovať faktický stav.

4. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľka obsírne takmer doslova prepisuje jednotlivé pasáže z ňou podanej kasačnej sťažnosti. Z uvedeného vyplýva, že v kasačnej sťažnosti konkrétne namietala najmä to, že sa krajský súd neriadil vlastnou definíciou novostavby, a tak v rozpore s akýmkoľvek logickými pravidlami predmetnú stavbu ako novostavbu neposúdil (napriek skutočnosti, že boli odstránené aj kompletne základy pôvodnej stavby, bola splnená podmienka, že došlo k výmene – zbúranie a novopostavenie všetkých stavebných konštrukcií, pozn.). Ďalej poukázala na to, že krajským súdom zvolená definícia novostavby bola nesprávna a účelovo zvolená práve preto, aby ju bolo možné aplikovať na tento prípad (pretože podľa zvolenej definície je úplne irelevantné, aká časť pôvodnej stavby zostane zachovaná, pričom v danom prípade to malo byť len 14,71 %, pozn.). Tiež namietala svojvoľnú a účelovú definíciu v zákone neupraveného pojmu „rekonštrukcia stavby“. Nesúhlasila so záverom krajského súdu, že pojem zmena dokončenej stavby je širší a zahŕňa aj rekonštrukciu stavby, a v tejto súvislosti poukázala na § 139b ods. 5 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení

neskorších predpisov (ďalej len „Stavebný zákon“) v ktorom je taxatívne vymedzené, čo sa považuje za zmenu dokončenej stavby. Zároveň namietala nepravdivosť tvrdenia krajského súdu, že samotné základy spĺňali definíciu stavby a boli zachované aj v čase vyvrcholenia odstránenia pôvodných častí stavby. Nakoniec namietala záver, že ak si zachová rekonštruovaná stavba povahu stavby, nebude môcť byť takáto stavebná činnosť charakterizovaná inak ako zmena dokončenej stavby (v tejto súvislosti opätovne poukázala na § 139b ods. 5 Stavebného zákona, podľa ktorého sa zmenou stavby rozumie len nadstavba, prístavba alebo stavebné úpravy, avšak v tomto prípade nešlo ani o jeden z týchto prípadov, pozn.).

5. Najvyšší súd rozsudok krajského súdu z 25. júla 2018 považoval za vecne správny. Poukázal na to, že sťažovateľka v kasačnom konaní predostrela totožné námietky, ktoré uviedla už v administratívnom konaní, ako aj v súdnom konaní pred krajským súdom. Podľa názoru najvyššieho súdu sa krajský súd (po opakovanom zrušení jeho predchádzajúcich rozsudkov uzneseniami najvyššieho súdu, pozn.) s námietkami sťažovateľky dostatočne vysporiadal. Konštatoval, že kasačná sťažnosť sťažovateľky neobsahovala žiadne právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť rozsudku krajského súdu z 25. júla 2018. Po stručnom zhrnutí priebehu stavebného konania uviedol, že sťažovateľka v administratívnom konaní vznášala námietky písomne, ako aj na ústnom pojednávaní, s ktorými sa stavebný úrad riadne zaoberal, preto nie je možné hovoriť o porušení jej procesných práv ako účastníka konania (o námietkach sťažovateľky ako účastníčky konania bolo rozhodnuté vo vydanom stavebnom povolení zo 14. decembra 2010, pozn.). Tiež poukázal na to, že o odvolaní sťažovateľky proti prvostupňovému rozhodnutiu stavebného úradu bolo riadne rozhodnuté správnu žalobou preskúmaným rozhodnutím žalovaného (resp. jeho právneho predchodcu, pozn.). Zároveň uviedol, že projektová dokumentácia rieši zmenu dokončenej stavby – rekonštrukciu existujúceho objektu rodinného domu (tvoreného z trojpodlažného podpivničeného domu typu „Okál“, dvojpodlažnej prístavby typu „Okál“ a jednopodlažnej garáže, pozn.). Dodal, že zmena dokončenej stavby spočívala v odstránení časti stavby umiestnenej na cudzom pozemku a s tým spojenou nadstavbou a v stavebných úpravách existujúceho objektu na pozemku. Po opise, ako mal vyzeráť rodinný dom po prestavbe, uviedol, že na základe toho je nesporné, že navrhovaná stavba bola povolená ako zmena dokončenej stavby. V ďalšej časti opäť poukázal na priebeh stavebného konania, pričom uviedol, že 14. marca 2011 stavebníci (na základe zistených rozporov s predloženou projektovou dokumentáciou, pozn.) predložili zmenenú projektovú dokumentáciu, v ktorej zmenili zakladanie stavby a rozsah zachovaných pôvodných stavebných konštrukcií. Na základe námietok sťažovateľky stavebníci následne doplnili ďalšie požadované podklady. Najvyšší súd ďalej uviedol, že pokiaľ ide o posúdenie navrhovanej stavby v jej výslednej podobe z územnoplánovacieho hľadiska, predložený návrh stavebný úrad posúdil z hľadiska jeho súladu s platnou územnoplánovacou dokumentáciou, východiskovým podkladom na posúdenie návrhu bol územný plán zóny „[REDAKOVANÉ]“ pričom dospel k záveru, že tento navrhovaný stavebný zámer rešpektuje všetky záväzné regulatívy s prihliadnutím na jestvujúcu stavbu a skutkový stav, ktorý s výnimkou odstránenia stavby z cudzieho pozemku zostane zachovaný. Poukázal na to, že z obsahu rozhodnutia je zrejmé, že stavebný úrad riešil aj odstupové vzdialenosti, ako aj otázku svetlotechniky. Uviedol, že krajský súd sa po preskúmaní administratívneho spisu v celom rozsahu stotožnil so závermi stavebného úradu (o splnení podmienok na povolenie stavby v spojenom konaní, že stavebný úrad zabezpečil stanoviská dotknutých orgánov v spojení

s odvolacím orgánom, že sa podmienkami na umiestnenie a uskutočnenie stavby zabezpečilo dodržanie všeobecných technických požiadaviek na výstavbu a tiež ochrana práv a právom chránených záujmov účastníkov konania, tiež sa sústredili na posúdenie návrhu z hľadiska podmienok podľa § 39 a § 62 Stavebného zákona, pozn.). Došlo k preskúmaniu predloženej projektovej dokumentácie a bolo konštatované, že bolo zistené splnenie kritérií všeobecných požiadaviek na výstavbu a podmienok z hľadiska hygienického, požiarného, bezpečnostného, dopravného, ako aj ochrany prírody.

5.1. Najvyšší súd skonštatoval, že, vychádzajúc z pripojeného spisového materiálu, hlavne z projektovej dokumentácie a pripojených posudkov, je zrejmé, že sa správne orgány dostatočne a v súlade so zákonom vysporiadali so všetkými námietkami, ktoré sťažovateľka uvádzala v administratívnom konaní. Doplnil, že sťažovateľka v kasačnej sťažnosti zároveň neuvádzala žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa žalovaný alebo krajský súd už predtým nezaoberali a náležite ich neodôvodnili. Dodal, že podľa názoru kasačného súdu je na základe obsahu spisového materiálu skôr zrejmé, že v danej veci ide viac ako o námietky v zmysle § 127 Občianskeho zákonníka alebo týkajúce sa stavebnotechnického problému o medzilidské vzťahy dvoch susedov. Skonštatoval, že námietky sťažovateľky uvedené v kasačnej sťažnosti neboli spôsobilé ovplyvniť vecnú správnosť rozsudku krajského súdu z 25. júla 2018. Poukázal na to, že neobsahujú žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa už krajský súd podrobne nevysporiadal či ktorými by sťažovateľka preukázala konkrétne porušenie, resp. ohrozenie svojich subjektívnych práv, alebo ktorými by poukázala na nesplnenie zákonných podmienok na uplatnený postup stavebných orgánov, resp. že by stavebné orgány v konaní a pri vykonávaní a hodnotení dôkazov porušili ustanovenia Správneho poriadku alebo Stavebného zákona.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka vo vzťahu k napadnutému rozsudku namieta, že najvyšší súd sa s jej argumentáciou konkrétne nezaoberal a s mnohými jej argumentmi sa vôbec nevysporiadal (v tejto súvislosti uviedla, že v kasačnej sťažnosti namietala nepreskúmateľnosť rozsudku krajského súdu z 25. júla 2018 pre nedostatok dôvodov, jeho svojvoľnosť a arbitrárnosť, pozn.). Je toho názoru, že napadnutý rozsudok nie je založený na dostatočných a relevantných dôvodoch a neobsahuje racionálne úvahy, ktoré najvyšší súd viedli k prijatiu jeho záverov. Odôvodnenie napadnutého rozsudku považuje za formálne s cieľom kauzu bez ohľadu na okolnosti ukončiť. Aj preto považuje napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný, svojvoľný a arbitrárny. V tejto súvislosti poukázala na to, že najvyšší súd v napadnutom rozsudku nedal konkrétne odpovede najmä na tieto jej námietky: i) nevysporiadal sa s tým, že v danom prípade malo a v skutočnosti aj došlo k úplnej deštrukcii pôvodnej stavby, ii) na jej námietky týkajúce sa definície pojmu „novostavba“ zavedeného krajským súdom v kontexte judikatúry najvyššieho súdu týkajúcej sa zániku stavby, iii) že krajský súd v podstate neodôvodnil svoje rozhodnutie, zohľadniac § 139b Stavebného zákona, iv) nereagoval na spochybnenie pojmu „rekonštrukcia“ zavedeného krajským súdom zo strany sťažovateľky, v) na ťažisko argumentácie sťažovateľky zo skutkového a z právneho hľadiska, vi) nedal odpoveď na jej námietky, že podmienky aktívnej legitimácie a úspešnosti v konaní stanovené krajským súdom nemajú oporu v zákone, vii) ignoroval jej argumentáciu, že podanou správnu žalobou sledovala ochranu svojich práv a právom chránených záujmov, viii) ostal nepovšimnutý jej argument, ktorým spochybnila záver krajského

súdu, že jej postavenie sa z hľadiska jej právnej sféry po vydaní rozhodnutí správnych orgánov nezhoršilo, ale naopak zlepšilo, nereagoval na jej kľúčovú námietku týkajúcu sa nadmerného tienenia a absenciu relevantného znaleckého dokazovania, ix) na výhradu nerešpektovania záväzného právneho názoru najvyššieho súdu vyjadreného v jeho predchádzajúcich zrušujúcich rozhodnutiach, x) že v danom prípade došlo k úplnej deštrukcii pôvodného objektu, xi) že došlo k porušeniu § 137 Stavebného zákona a § 33 ods. 2 Správneho poriadku, xii) na námietku týkajúcu sa porušenia zásady materiálnej pravdy a xiii) nepreskúmateľnosti rozhodnutí správnych orgánov. Sťažovateľka tiež argumentovala, že najvyšší súd sa nevysporiadal ani s tým, že krajský súd v rozsudku z 25. júla 2018 v podstate len zopakoval dôvody uvedené v jeho predchádzajúcom zrušenom rozsudku.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ktorým s poukazom na § 461 SSP najvyšší súd zamietol kasačnú sťažnosť sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu z 25. júla 2018.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu:

8. Úlohou ústavného súdu pri uplatňovaní jeho právomoci vyplývajúcej mu z čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležité zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyslovené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 85/2021).

9. Podstata práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala, a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci (III. ÚS 305/2019).

10. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že neodmysliteľnou súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (m. m. I. ÚS 167/2020). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 57/2019). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

11. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku kasačného súdu treba poukázať na povahu a špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených v návrhu rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Treba preto vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutých rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy [III. ÚS 502/2015 (ZNaU 69/2015), III. ÚS 277/2022].

12. Na tomto mieste je možné zopakovať, že sťažovateľka najvyššiemu súdu vytýkala, že sa nedostatočne, resp. vôbec nevysporiadala s námietkami, ktoré uplatnila v kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu z 25. júla 2018. Úlohou ústavného súdu bolo preto v danom prípade posúdiť, či požadované limity práva na súdnu ochranu boli v prípade sťažovateľky dodržané, a teda či na tieto požiadavky najvyšší súd reflektoval v odôvodnení napadnutého rozsudku.

13. Po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a dôvodov zamietnutia kasačnej sťažnosti sťažovateľky v ňom uvedených, s poukazom na v ústavnej sťažnosti uplatnené námietky sťažovateľky, ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd svoje argumenty, pre ktoré zamietol kasačnú sťažnosť, odôvodnil (aj s poukazom na obsah odôvodnenia kasačnou sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu z 25. júla 2018, s ktorým sa plne stotožnil, pozn.) ústavnoprávne udržateľným spôsobom. Už na tomto mieste ústavný súd poukazuje na jeho záver, že, vychádzajúc z pripojeného spisového materiálu, hlavne z projektovej dokumentácie a pripojených posudkov, je zrejmé, že sa správne orgány dostatočne a v súlade so zákonom vysporiadali so všetkými námietkami, ktoré sťažovateľka uvádzala v administratívnom konaní, že sťažovateľka v kasačnej sťažnosti neuvádzala žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa žalovaný alebo krajský súd nezaoberali a náležite ich neodôvodnili.

14. Pretože je sťažovateľke odôvodnenie napadnutého rozsudku dostatočne známe, ústavný súd ho na tomto mieste nebude podrobnejšie rozoberať a bližšie rozvádzať jeho jednotlivé závery. Len pre doplnenie uvedie, že najvyšší súd okrem opisu obsahu pripojeného administratívneho spisu ako aj priebehu doterajšieho súdneho konania vo veci v jeho odôvodnení poukázal na to, že v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy, že úlohou správneho súdu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových

podkladov na svoje rozhodnutie, či zistil skutočný stav vo veci, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či bolo rozhodnutie vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti. Tiež doplnil, že v rámci správneho prieskumu súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, teda či toto namietané procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Po vyhodnotení dôvodov kasačnej sťažnosti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu z 25. júla 2018 dospel k záveru, že nezistil dôvod odchýliť sa od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem, ktoré boli obsahom odôvodnenia tohto rozsudku krajského súdu. Podľa záveru najvyššieho súdu uvedené vytvára dostatočné východiská pre vyslovenie výroku preskúmaného rozsudku krajského súdu a v celom rozsahu sa s týmito východiskami stotožnil. Najvyšší súd svoju argumentáciu uviedol najmä v bodoch 63 až 91 napadnutého rozsudku. Je zrejmé, že sa v celom rozsahu stotožnil s právnym názorom krajského súdu, podľa ktorého správny orgán v konaní náležite zistil skutkový stav, jeho postup bol správny a vydané rozhodnutie zákonné. Zároveň poukázal na to, že sťažovateľka v kasačnej sťažnosti uvádzala námietky, ktoré boli totožné s tými, ktoré už uviedla v administratívnom, ako aj súdnom konaní. Dospel k záveru, že jej kasačná sťažnosť neobsahuje žiadne právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť rozsudku krajského súdu z 25. júla 2018. Poukázal na to, že krajský súd nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, ktorej riešenie by zostalo na kasačnom súde, a s námietkami sťažovateľky sa relevantným spôsobom vysporiadali už správne orgány. Argumentoval, že vznesenými námietkami sťažovateľka nepreukázala konkrétne porušenie, resp. ohrozenie jej subjektívnych práv, nepreukázala nimi nesplnenie zákonných podmienok na uvedený postup správnych orgánov, resp. že by tieto v konaní porušili ustanovenia Správneho poriadku alebo Stavebného zákona. Jasne uviedol, že krajský súd o otázkach, ktoré boli dôvodom na podanie správnej žaloby sťažovateľky, nerozhodol vo svojom rozsudku z 25. júla 2018 svojvoľne ani protizákonne, nezistil preto dôvod na jeho zmenu ani nezistil žiadny rozpor so Stavebným zákonom a vykonávacími predpismi k tomuto zákonu.

15. S poukazom na to, že najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku stotožnil so závermi kasačnou sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu z 25. júla 2018, ústavný súd na tomto mieste zároveň poukazuje aj na niektoré kľúčové argumenty v ňom uvedené. Krajský súd v rámci odôvodnenia rozsudku krajského súdu z 25. júla 2018 (ktorý si ústavný súd v rámci svojej činnosti zadovážil z webového sídla Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, pozn.) po uvedení toho, ako Stavebný zákon platný a účinný v rozhodnom čase definoval stavbu v súvislosti s námietkou sťažovateľky, či predmetná stavba mala byť považovaná za novostavbu alebo nie, uviedol, že aby bolo možné uvažovať o novostavbe, musela by stavba z hľadiska rozsahu uskutočňovaného procesu privodiť stav, keď by výsledná podoba stavby zodpovedala výmene (teda zbúraníu a novopostaveníu) všetkých stavebných konštrukcií a technických zariadení stavby, ktoré by následne splňali základné požiadavky na stavby určené platnými právnymi a technickými predpismi. V tejto súvislosti poukázal na to, že v danom prípade ale nebola odstránená celá stavba, išlo iba o jej rekonštrukciu, pričom boli zachované základy pôvodnej stavby. Podotkol, že aj samotné základy po odstránení zvyšných častí splňali definíciu stavby podľa § 43 ods. 1 Stavebného zákona. Z toho vyplýva, že pokiaľ si zachová rekonštruovaná stavba povahu stavby, ako je definovaná právnym predpisom, teda Stavebným zákonom, nepôjde o vybudovanie

novostavby, ale musí byť takáto stavba charakterizovaná ako zmena dokončenej stavby. Doplnil, že tvrdenie sťažovateľky (že ide o novostavbu, pozn.) by bolo pravdivé, len ak by stavebné práce boli stavebným povolením určené tak, že v momente vyvrcholenia odstraňovania častí stavby by tento objekt nemal definičné znaky stavby, ako sú uvedené v Stavebnom zákone. K námietke sťažovateľky, že boli odstránené aj základy stavby, krajský súd podotkol, že uvedené nemá žiadny podstatný vplyv na zákonnosť žalobou napadnutých rozhodnutí. Poukázal na to, že tieto tvrdenia mala sťažovateľka riešiť podnetom na výkon štátneho stavebného dohľadu a tam namietať, že sa stavba nezhoduje podľa projektovej dokumentácie a so stavebným povolením. Zároveň argumentoval tým, že rozloha predmetnej rekonštruovanej stavby zodpovedá v plnej miere pôvodnému objektu a výška tejto stavby je tiež súladná s územným plánom zóny. K sťažovateľkou tvrdnému prekročeniu koeficientu zastavanosti platného pre danú zónu uviedol, že nie je pochybností o tom, že po rekonštrukcii stavba neprekračuje svojím zastavaním rozsah pôvodnej stavby, preto tejto námietke nemohol prisvedčiť. Argumentoval tiež tým, že z podanej žaloby sťažovateľky nebolo zrejmé, ako by ňou namietané skutočnosti poškodili jej subjektívne práva a ako by predmetná stavba negatívne ovplyvnila jej vlastníctvo.

16. O zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom príslušného orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. III. ÚS 565/2017, I. ÚS 584/2020).

17. Zároveň ani skutočnosť, že sa sťažovateľka s názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (I. ÚS 1/2020, I. ÚS 113/2022).

18. Na základe uvedeného preto ústavný súd aj s poukazom na vymedzené špecifiká správneho súdnictva, teda že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutých rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

19. Je potrebné dodať, že sťažovateľka si nemôže zamieňať prieskumnú právomoc všeobecného súdu rozhodujúceho o opravnom prostriedku (tu najvyššieho súdu v kasačnom konaní, pozn.) s posúdením rozhodnutia takého súdu v konaní o ústavnej sťažnosti. Ústavný súd nerozhoduje v predmetnej (tu vo veci správneho súdnictva, pozn.) veci (obdobne ako správny súd nerieši „kauzu“, pozn.), ale posudzuje „len“ ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia (obdobne IV. ÚS 399/2022).

III.2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu:

20. Právna vec sťažovateľky sa týka rozhodovania správnych orgánov a následne prieskumnej činnosti ich rozhodovania v rámci správneho súdneho konania. V tomto smere je potrebné odkázať na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru, z ktorej vyplýva, že vylučuje jeho aplikáciu na veci prejednávané v správnom konaní, argumentujúc, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci [hard core of public-authority prerogatives (porov. Jussila v. Fínsko, c. 73053/01, rozsudok Veľkej komory ESLP z 23. 11. 2006, bod 45; Ferrazzini v. Taliansko, c. 44759/98, rozsudok Veľkej komory ESLP z 12. 7. 2001, body 24 a 31)].

21. Výnimku z tejto zásady ESLP pripúšťa len v takých veciach, kde sa správne konanie považuje za konanie trestné.

22. Prihliadajúc na skutočnosť, že vo veci sťažovateľky správne orgány neuložili sankciu za porušenie právnej (zákonnej) povinnosti, ktorá by bola preventívno-represívneho charakteru, ústavný súd dospel k záveru, že na vec sťažovateľky nie je aplikovateľný čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 23. marca 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu